

TYÖLLISYYSTOIMINNAN RAPORTTI 2024

Siikajoen kunta

SISÄLTÖ

1 TYÖLLISYYSTOIMINTA SIIKAJOEN KUNNASSA.....	3
2 TALOUSTILANNE 2024.....	5
3 KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA	6
4 TYÖLLISYYSKOORDINAATTORI	8
5 PALKKATUKI	8
6 KUNTALISÄ	9
7 KESÄTYÖLLISTÄMINEN.....	9
8 ETSIVÄ NUORISOTYÖ	10
9 NUORTEN TYÖPAJATOIMINTA.....	13
10 HANKKEET	16
11 TULEVAISUUDEN VISIOT	20

1 TYÖLLISYYSTOIMINTA SIIKAJOEN KUNNASSA

Siikajoen kunnan työllisyystoiminta koostui vuonna 2024 seuraavista eri osa-alueista:

- työllisyyden kuntakokeilusta,
- kunnan maksettavaksi tulevasta sakkomaksusta ja sen seurannasta,
- palkkatukityöllistämisestä,
- työllistämisen kuntalisästä,
- oppisopimuskoulutuksesta,
- kuntouttavasta työtoiminnasta kunnan eri yksiköissä,
- etsivästä nuorisotyöntekijästä,
- nuorten työpajatoiminnasta,
- kesätyöllistämisestä,
- työllisyyskoordinaattorista ja
- hanketoiminnasta.

Työttömyysprosentti Siikajoella oli vuoden 2024 aikana korkeimmillaan tammikuussa 11,1%, jolloin työttömänä oli 218 henkilöä ja alhaisimmillaan se oli toukokuussa 7,9 %, jolloin työttömänä oli 155 henkilöä.

Vuonna 2024 oli edellisvuosien tapaan käynnissä Raahen työllisyyden kuntakokeilu, jossa Siikajoen kunta oli mukana. Kuntakokeilussa oli käytössä vakiintuneet toimintamallit ja käytännöt. Siikajoella toimi oma TE-asiantuntija, joka hoiti kuntakokeilun asiakkuuksista pelkästään siikajokisia. Siikajoelle oli nimettynä myös oma TYP-asiantuntija ja maahanmuuttaneiden kanssa toimiva TE-asiantuntija. Kyseiset asiantuntijat hoitivat keskitetysti kaikki kyseisen asiakasryhmän asiakkuudet Siikajoella. Siikajoen kunnan oma panostus kuntakokeiluun oli työllisyyskoordinaattorin 50% työpanos. Kuntakokeilun asiakkaat asioivat pääsääntöisesti Ruukissa työllisyyspalveluiden tiloissa. Lähipalvelua tarjottiin asiakkaille ajanvarauksella. Siikajoella toimivat TE-asiantuntijat työskentelivät tiiviissä yhteistyössä sosiaalihoajaan, etsivän nuorisotyöntekijän, nuorten työvalmentajan, työllisyyskoordinaattorin ja hanketoimijoiden kanssa.

Työllisyystoimintaa ohjaa kunnassa työllisyystoimikunta, joka on kunnanhallituksen nimeämä.

Työllisyystoimikunnan nimetyt jäsenet ajalle 1.6.2023-31.5.2025.

- Jukka Ruopsa, puheenjohtaja
- Matti Pohjola, varapuheenjohtaja
- Markus Kuotesaho, jäsen
- Henna Niemelä, jäsen
- Hanna Niskanen, jäsen
- Pertti Severinkangas ja Tiina Hovi, jäsen, kunnanjohtaja
- Jyrki Raatikainen, jäsen, puistotyönjohtaja
- Veera Karvonen, jäsen, työllisyyskoordinaattori, sihteeri ja esittelijä
- Tiina Juusola, jäsen, etsivä nuorisotyöntekijä
- Päivi Klasila, jäsen, palkkatukiasioita hoitava palvelusihteeri
- Minna Kangas, jäsen, nuorten työvalmentaja.
- Jussi Toppila, jäsen, Siikajoen yrittäjät ry

Työllisyystoimikunta kokoontui vuoden 2024 aikana neljä kertaa ja kokouksissa käsiteltiin yhteensä 38 pykälää. Käsiteltävinä asioina olivat työllisyystoiminnan eri toimipisteiden kuulumiset, kuntouttavan työtoiminnan ja palkkatuen tilannekatsaukset, kesätyöllistäminen, työllistämisen kuntalisä, kuntakokeilun tilannekatsaus, TOIMI -hankkeen toiminnan suunnittelu ja toteutus, TE24-uudistuksen valmistelu ja Raahen työllisyysalueen työllisyyslautakunnan kuulumiset sekä huolenilmaus Työpaja Kätevän tilanteesta.

TILASTOJA

2024	Pohjoispohjanmaan ELY-keskuksen alueen työttömät	Muutokset vuodesta 2023	Työttömien osuus työvoimasta
tammikuu	23 500	2600	12,1
helmikuu	23 300	2600	12,1
maaliskuu	23 100	2400	11,9
huhtikuu	22 200	2100	11,5
toukokuu	21 000	1800	10,9
kesäkuu	23 200	1400	12,0
heinäkuu	24 200	1400	12,5
elokuu	21 200	1400	11,0
syyskuu	21 100	1000	10,9
lokakuu	21 700	1100	11,2
marraskuu	22 400	1300	11,6
joulukuu	24 700	2300	12,8

	Työvoiman määrä Siikajoki	Työttömät työnhakijat Siikajoki 2024	Työttömät työnhakijat Siikajoki 2023	Muutos prosentteina	Lomautetut	Työttömien osuus työvoimasta Siikajoki	Siikajoen pitkäaikais- työttömät	Avoimet työpaikat
tammikuu	1972	218	171	27	38	11,1	56	25
helmikuu	1972	208	180	16	36	10,5	54	20
maaliskuu	1972	195	188	4	35	9,9	55	23
huhtikuu	1972	170	174	-2	24	8,6	59	11
toukokuu	1972	155	166	-7	18	7,9	58	11
kesäkuu	1972	176	192	-8	17	8,9	56	8
heinäkuu	1972	187	197	-5	16	9,5	59	10
elokuu	1972	175	165	5	10	8,9	56	10
syyskuu	1972	182	170	7	8	9,2	57	13
lokakuu	1972	180	178	8	9	9,1	57	14
marraskuu	1972	192	191	1	16	9,7	56	11
joulukuu	1972	209	217	-4	29	10,6	62	16

2 TALOUSTILANNE 2024

Työllistämisen tulosalue, 179

1 000 euroa	2023	Ta 2024+muutos	Tp 2024	Tot % 2024
Toimintatuotot	193 402	178 750	173 054	96,8
Toimintamenot	-472 135	-587 689	-353 528	60,1
TOIMINTAKATE	-278 733,85	-408 939	-180 474	44,1

Netto valtuustoon nähden sitova

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki (sakkomaksut), 1912

1 000 euroa	2023	Ta 2024+muutos	Tp 2024	Tot % 2024
Toimintatuotot	8 343	0	0	0
Toimintamenot	-286 187	-300 000	-327 287	109,1
TOIMINTAKATE	-277 844	-300 000	-327 287	109,1

Työllistäminen ja sakkomaksut yhteensä, 179 + 1912

1 000 euroa	2023	Ta 2024+muutos	Tp 2024	Tot % 2024
Toimintatuotot	201 745	178 750	173 054	96,8
Toimintamenot	-785 322	-887 689	-680 815	76,7
TOIMINTAKATE	-556 577	-708 939	-507 764	71,6

Työllistämisen tulosalueella sitovana tekijänä on nettomääräraha eli toimintatulojen ja – menojen erotus. Talousarvio+ muutokset 2024 nettomääräraha oli -708 939 ja toteuma -507 764 euroa eli 76,7, %. Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osuuksia eli sakkomaksuja maksettiin 327 287 euroa (v. 2023 = 286 187 euroa).

3 KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA

Laissa kuntouttavasta työtoiminnasta 189/2001 säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan pitkään työttömänä olleen henkilön työllistymisvaikutuksia sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja työ- ja elinkeinoviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoimapalveluun. Kuntouttava työtoiminta on toimintaa, jossa ei synny virkasuhdetta eikä työsuhdetta, sitä järjestetään sosiaaliviranomaisen tekemän päätöksen mukaisesti.

Kuntouttava työtoiminta siirtyi kuntien järjestämisvastuulta hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle vuoden 2023 alusta. Siikajoen kunnassa siirtyviä pajoja olivat Etevä ja Kätevä. Nuorten työpaja jäi edelleen kunnalle, sillä se on sivistystoimen alaista toimintaa ja sen toiminnan järjestämiseen kunta saa avustusta aluehallintovirastolta. Siikajoella työpajatoiminnalla on jo pitkä historia, sillä pajatoiminta on ollut vakinaista jo useamman vuoden ajan. Siikajoen kunta on tehnyt Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen kanssa yhteistyösopimuksen, jonka mukaan kuntouttavan työtoiminnan sopimuksia voidaan tehdä myös kunnan eri yksiköihin. Kunnalle ei makseta korvauksia työtoimintapaikan järjestämisestä.

Kuntouttavan työtoiminnan palveluun pääsyn kriteerit muuttuivat jo vuoden 2023 aikana. Muutosten myötä kuntouttavan työtoiminnan sopimusten määrä väheni Siikajoen kunnan alueella huomattavasti. Vuonna 2024 kertyi kuntouttavan työtoiminnan päiviä yhteensä 857, kun vuonna 2023 kertyi vielä 1411 päivää ja vuonna 2022 yli tuhat työtoimintapäivää enemmän (2429). Kuntouttavan työtoiminnan vähenemisellä on suora yhteys kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen osuuksien nousuun. Kuntouttavan työtoiminnan rinnalle on sen sijaan alettu tekemään enenevissä määrin sosiaalisen kuntoutuksen sopimuksia. Sosiaalisen kuntoutuksen sopimuksella ollessaan asiakkaat eivät saa pajapäivästä kulukorvausta eikä heidän matkasta koituvia kustannuksia makseta. Sopimusten vaihtuminen on vaikuttanut asiakkaiden motivaatioon osallistua palveluun ja useita asiakkaita on tipahtanut pajatoiminnasta pois kokonaan. Sosiaalisen kuntoutuksen sopimuksella asiakkaat ovat palvelussa, mutta eivät näy kunnan aktivointiasteen tilastoissa eivätkä poistu kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen maksuosuuksista.

Pohteen työpajat Etevä ja Kätevä yhdistyivät yhdeksi pajaksi, heidän siirtyessä samaan toimitilaan syksyllä 2024. Yhdistynyt työpaja jatkoi nimellä Etevä. Työpajalla oli 16 (v. 2023= 23) eri henkilöä työtoiminnassa ja kuntouttavan työtoiminnan päiviä kertyi yhteensä 857 (v.2023 = 1411). Työpajalla oli 8 eri henkilöä sosiaalisen kuntoutuksen sopimuksella, joilla työpäiviä kertyi yhteensä 44.

Työpajalla tehtiin asiakkaiden kanssa polttopuita ja pienimuotoisia rakennustöitä sekä huonekalujen kunnostusta ja ompelutöitä. Pajatoiminnassa painotettiin aikaisempaa enemmän yksilö- ja ryhmävalmennuksia, joilla pyritään edistämään asiakkaiden työ- ja toimintakykyä sekä edistämään

etenemistä työllistymisen polulla. Siikajoen työpajalla aloitti vuoden 2024 aikana sosiaaliohjaaja, joka työskentelee pajan asiakkaiden kanssa yksilövalmennuksen merkeissä sekä toimii tiimin vastaavana Raahen ja Siikajoen kuntoutuksen työtoiminnan ohjaajille.

KUNNAN OSARAHOITTAMA TYÖMARKKINATUKI 2024

"passiivilista" / Kelan tilastojen mukaan

	tmt päivät 300-499 hlöä	tmt päivät 500-999 hlöä	tmt päivät yli 1000 hlöä	YHT.	TMT /€	1000 pv työttömänä olleiden osuus tmt:sta	>1000 osuus %
tammikuu	7	16	34	57	30133,00	22399,00	74,3
helmikuu	6	15	37	58	28928,00	20004,00	69,2
maaliskuu	7	17	36	60	30374,00	20032,00	66,0
huhtikuu	6	18	33	57	27204,00	17008,00	62,5
toukokuu	6	21	29	56	27059,00	15837,00	58,5
kesäkuu	6	19	28	53	21310,00	14717,00	69,1
heinäkuu	5	20	32	57	27290,00	17894,00	65,6
elokuu	9	17	34	60	28706,00	18371,00	64,0
syyskuu	8	17	32	57	26781,00	16911,00	63,1
lokakuu	7	16	34	57	26349,00	18457,00	70,0
marraskuu	8	17	33	58	26218,00	17671,00	67,4
joulukuu	8	16	37	61	26935,00	19169,00	71,2
YHTEENSÄ					327287,00	218470,00	71,2

SIIKAJOKI KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA 2024

	hlöt	ttp:t	<u>Mahdollinen</u> tmt säästö 363 €/kk
tammikuu	10	79	3630,00
helmikuu	10	96	3630,00
maaliskuu	10	103	3630,00
huhtikuu	9	98	3267,00
toukokuu	8	86	2904,00
kesäkuu	7	88	2541,00
heinäkuu	2	17	726,00
elokuu	5	67	1815,00
syyskuu	6	70	2178,00
lokakuu	5	54	1815,00
marraskuu	6	59	2178,00
joulukuu	7	40	2541,00
YHTEENSÄ		857	30855,00

4 TYÖLLISYYSKOORDINAATTORI

Vuonna 2024 työllisyyskoordinaattorin työaika jakautui työllisyyden kuntakokeilulle 50 % ja Toimi -hankkeelle 30%. Kuntakokeilun työaikaan sisältyi tiivis yhteistyö kuntakokeilun TE-asiantuntijoiden kanssa ja yhteistyössä järjestetyt asiakastapaamiset työllistymissuunnitelmien ja aktivointisuunnitelmien laatimisen merkeissä sekä uuden asiakaspalvelumallin mukaisten täydentävien työnhakukeskustelujen järjestäminen asiakkaille. Toimi- hankkeen työaikaan sisältyi kehittämistyötä, koulutusten ja tapahtumien järjestämistä, työelämävalmentajana toimimista ja asiakasprosessin mallinnusta sekä hankkeen toimintoihin asiakasohjausta.

Työllisyyskoordinaattorin työtehtäviin kuului lisäksi kunnan työllisyyspalveluiden koordinoiminen, talouden suunnittelu ja seuranta, työllisyyspalveluiden kehittäminen ja epäkohtien esille nostaminen, palkkatukityöpaikkojen seuranta, nuorten kesätyöllistäminen, työllisyysverkoston toiminnan koordinoiminen, hankkeiden kirjoittaminen ja toteutus sekä TE-toimiston asiakkaiden aktivointisuunnitelmien laatimiseen osallistuminen ja TE-toimiston asiakkaiden työhönvalmennus. Työllisyyskoordinaattori on ollut mukana TE24-uudistuksen valmistelutyöryhmissä.

5 PALKKATUKI

Palkkatuki on ollut useiden vuosien ajan Siikajoen kunnassa tärkeä työllistämisen keino. Palkkatukipaikat ovat olleet matalan kynnyksen työpaikkoja, joiden työtehtäviä on voitu tarvittaessa räätälöidä työntekijän työkyvyn mukaiseksi. Viime vuonna palkkatukityöllistäminen vähentyi merkittävästi ja se näkyy määrärahojen käytön vähenemisellä 312 213 eurosta 178 454 euroon. Syynä käytön vähenemiselle oli tiukentuneet palkkatuen myöntöperusteet, sillä sama työnantaja ei voi enää saada työntekijästä palkkatukea, mikäli viime palkkatukijaksosta samalle työnantajalle on kulunut alle kolme vuotta. Tämä uudistus vähensi palkkatukea saavia työntekijöitä ja palkkatukipaikkoja ei saatu aina täytettyä.

Siikajoen kunnan palkkatukityöllistämisen talousarvioluvut ja vuoden 2024 määrärahojen käyttö:

Kustannuspaikka	Talousarvio 2024	Käyttö 2024	toteuma %
kaavatiet 1796	15000	11688	77,9
urheilualueet 1799	30000	24085	80,3
puistot 1803	40000	46331	115,8
rakennukset 1814	30000	32007	106,7
metsät 1826	15000	0	0
satumetsä pvk 1673	65000	30785	47,4
repola pvk 1675	25000	10 330	41,3
leppis pvk 1695	0	0	0
tuulenpesä pvk 1696	25000	7952	31,6
hallinto 1652	7000	0	0
Kuty, siirto + velvoite 1830	100000	15276	15,3
Yhteensä	352000	178454	50,6

6 KUNTALISÄ

Vuodelle 2024 suunniteltiin kuntalisän määrärahavarakseksi 45 000 euroa. Kuntalisää maksettiin vuoden 2024 aikana yrityksille yhteensä 71 044 euroa. Määrärahan ylitystä selittää osaltaan se, että useat työntajat hakivat vuoden 2023 kuntalisää maksuun vuoden 2024 puolella, jolloin sitä ei voitu enää kirjata vuoden 2023 kuluksi. Kaikki kuntalisän tuet haettiin palkkakustannuksien perusteella. Kuntalisä maksettiin yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneen henkilön palkkaukseen 380 euroa/kk ja yli 1000 päivää työmarkkinatukea saaneen henkilön palkkaukseen kuntalisää maksettiin korotetusti 720 euroa kuukaudessa. Nuorista maksettiin automaattisesti korotettua kuntalisää 720 euroa kuukaudessa.

Käyttö oli seuraava:

KUNTALISÄÄ SAANEET YRITYKSET	KUNTALISÄ PALKOISTA
Arttim Oy	13860
HighCap Oy	664,58
KP-asennus	8280
Kuusisalo Oy	1440
Naturcom Oy	23580
Paavolan Lähikauppa Oy	1440
Pehkolan Mallastamo Oy	4320
Raahen Seurakunta	1620
Ruukin Yrityspuisto Oy	720
TeknoComp	6480
Tmi Hilja Raappana	720
VeKaKone	7920
YHT.	71044,58

7 KESÄTYÖLLISTÄMINEN

Siikajoen kunnassa on käytössä kesätyöseteli, jolla nuoret pystyvät hakemaan kesätöitä yrityksiltä, yhdistyksiltä, seurakunnalta ja kunnalta sekä perustamaan sillä oman 4H-yrityksen. Kesätyösetelin suuruus on 280 euroa. Kesätyösetelillä työllistyi kunnan eri yksiköihin 22 (v. 2023 25) nuorta. Yrityksiin työllistyi 35 (v.2023 40) nuorta.

Hallintoala	Määräraha	Toteuma 2024
yleishallinto 1850	1500	0
sivistys 1852	10 000	5727
tekninen 1853	5000	2809
yritysten tuki 1854	15 000	9800
Yhteensä	31 500	18 337

8 ETSIVÄ NUORISOTYÖ

TALOUSTILANNE 2024

Toimintatuotot: 25 066,34 € eli 83,6 %

Toimintakulut: 63 737,43 € eli 95,0 %

Toimintakate: 38 671,09 € eli 104,2 %

Toiminnalle saatu avustus / aluehallintovirasto 25 000 euroa.

Etsivä nuorisotyöntekijä on tavoitellut tuen tarpeessa olevia nuoria ja ohjannut nuoria yksilöohjauksessa kasvokkain tapaamisissa ja erilaisia etäyhteyksiä hyödyntäen. Etsivä nuorisotyöntekijä tavoitteli vuonna 2024 yhteensä 36 nuorta, joista 35 nuorta tavoitettiin vuoden 2024 aikana (yhden nuoren osalta tavoittelua on jatkettu 2025 vuoden puolelle). Tavoitetuista 9 oli kontakteja. Kontaktissa nuori ei halua palvelua tai koe tarvetta etsivälle nuorisotyölle, tai se voi olla kertaluonteinen ohjaus. Muiden tavoitettujen 26:n nuoren kanssa työskentely on ollut pidempikestoista ohjausta. Nuoren kanssa työskentely perustuu vapaaehtoisuuteen ja nuori saa etsivältä nuorisotyöntekijältä tukea niihin asioihin, joihin itse kokee tarvitsevänsä ja joihin haluaa apua. Nuoria on ohjattu mm. elämänhallintaan, työllistymiseen, koulutukseen hakeutumiseen ja itsenäistymiseen liittyvissä asioissa. Työskentely nuoren kanssa sisältää mm. konkreettista apua asioiden hoitamiseen, keskustelutukea ja yhteydenpitoa nuoren kanssa työskentelevän verkoston kanssa.

Ryhmätoimintoja, retkiä ja avointa toimintaa on järjestetty pääsääntöisesti yhteistyössä nuorten pajan kanssa nuortentalo Walolla ja kunnan eri vapaa-ajan vietto paikoissa ilta- ja päiväaikaan. Yhteistyötä mm. retkien suhteen on tehty myös kunnan perusnuorisotyön kanssa.

Kuinka monta henkilöä etsivä nuorisotyö tavoitti (ei sisällä kontaktit) vuonna 2024?

	kaikki	joista naisia	joista miehiä
alle 16-v	0	0	0
16-20-v	15	10	5
21-25-v	10	2	8
26-28-v			
ei tietoa	-	-	-
Yhteensä:	25	12	13
29v. ja vanhempi	1	1	0

Tavoitettujen nuorten koulutustilanne aloitettaessa (ei sisällä kontakteja):

		nuoria	joista naisia	joista miehiä
Peruskoulu	Peruskoulussa			
	Peruskoulu keskeytynyt	-	-	-
	Peruskoulu suoritettu	3	1	2

Lukio	Suorittamassa lukiota	3	2	1
	Lukio keskeytynyt	-	-	-
	Lukion oppimäärä	-	-	-
	Ylioppilas	-	-	-
Ammatillinen perustutkinto	Suorittamassa 2. asteen ammatillista tutkintoa	5	4	1
	Keskeytynyt 2. asteen ammatillinen tutkinto	4	1	3
	2. asteen ammatillinen tutkinto suoritettu	6	3	3
Korkeakoulututkinto	Suorittamassa korkeakoulututkintoa	3	-	3
	Keskeytynyt korkeakoulututkinto	-	-	-
	Korkeakoulututkinto suoritettu	-	-	-
Muu tutkinto	Ulkomailla suoritettu tutkinto	-	-	-
	Muu tutkinto	-	-	-
Ei tietoa	Ei tietoa	-	-	-
	Ei kirjattu	1	1	-
Nuoria yhteensä		25	12	13

Suurella osalla etsivään nuorisotyöhön ohjautuvilla nuorilla ei ole vielä ammatillista tutkintoa tai 2. asteen opinnot ovat keskeytyneet. Etsivän nuorisotyön asiakkuuksissa on näkyvissä nousua toisen asteen tutkintoa parhaillaan suorittavien osalta, jolloin työn tavoitteena on pääsääntöisesti nuoren tukeminen opintojen edistämisessä ja loppuun saattamisessa ja kesätöiden hakemisessa. Opiskelijoita on ollut mukana myös ryhmätoiminnoissa.

Etsivälle ohjaava taho, tavoitetut nuoret

		nuoria	joista naisia	joista miehiä
Oppilaitos	Peruskoulu	-	-	-
	Lukio	2	1	1
	Ammatillinen oppilaitos	2	2	-
	Kansanopisto	-	-	-
	Korkeakoulu	-	-	-
	Muu oppilaitos	-	-	-
Sosiaali- ja terveystoimi	Sosiaalitoimi	-	-	-
	Aikuissosiaalityö	1	-	1
	Lastensuojelu	-	-	-
	Muu sosiaalityö	-	-	-
	Terveystoimi	-	-	-
	Mielenterveyspalvelu	2	2	-
	Päihdepalvelu	-	-	-
Nuorisotyö	Kunnallinen nuorisotyö	-	-	-
	Katutyö	-	-	-
	Etsivä nuorisotyö	-	-	-
	Työpaja	1	1	-

Työllisyys- palvelut	Työ- ja elinkeinohallinto	-	-	-
	TE-palvelut	-	-	-
	Työvoiman palvelukeskus	-	-	-
	Kunnan työllisyyspalvelut	1	-	1
	Kuntakokeilu	7	2	5
Virallinen toimiala	KELA	-	-	-
	Ohjaamo	-	-	-
	Poliisi ja ankkuri-toiminta	-	-	-
	Kutsunnat (Aikalisä)	1	-	1
	Varusmiespalvelu (Aikalisä)	-	-	-
	Siviilipalvelu (Aikalisä)	1	-	1
	Muu viranomaistaho	-	-	-
Suoraan / kavereiden tai sukulaisen yhteydenotto	Vanhempien/sukulaisen yhteydenotto	-	-	-
	Kavereiden yhteydenotto	-	-	-
	Nuoren yhteydenotto sähköisen median kautta	-	-	-
	Nuoren suora yhteydenotto	7	4	3
Muut	3. sektori / järjestöt	-	-	-
	Seurakunta	-	-	-
	Yritykset	-	-	-
	Muu tahoa	-	-	-
Ei tietoa	ei tietoa	-	-	-
	ei kirjattu	1	-	1
Nuoria yhteensä		25	12	13

Nuoria ohjautui etsivään nuorisotyöhön eniten nuorten omien yhteydenottojen kautta. Tästä voisi päätellä, että etsivä nuorisotyö on tullut tunnetummaksi nuorten keskuudessa. 2.asteen oppilaitoksista on tullut aiempaa vähemmän ilmoituksia opintonsa keskeyttäneistä tai keskeyttämiskaavassa olevista nuorista, mikä taas johtuu luultavasti oppivelvollisuusiän muutoksesta. Nuoria on ohjautunut etsivään nuorisotyöhön myös kuntakokeilun kautta ja työpajoilta. Nuorten pajalta ohjautui etsivään nuorisotyöhön nuoria pääsääntöisesti, kun nuori koki tarvetta etsivälle nuorisotyölle esimerkiksi palveluihin kiinnittymisen tueksi ja asioiden hoitamiseen nivelvaiheessa.

Sijoittuminen ja yhteistyön päättymisen syy tavoitettujen nuorten osalta.

		nuoria	joista naisia	joista miehiä
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut ja KELAn palvelut	Mielenterveyspalvelut	1	-	1
	Päihdepalvelut ja -kuntoutus	-	-	-
	Muut terveyskeskuspalvelut	-	-	-
	Sosiaalitoimen palvelut	1	-	1
	Kelan kuntoutuspalvelut	-	-	-
	Työpaja	1	1	-
	Kuntouttava työtoiminta	-	-	-
	Työkokeilu	-	-	-

Työhön liittyvät toimenpiteet	Julkiset työelämään liittyvät palvelut	-	-	-
	Työhön avoimille työmarkkinoille	4	2	2
	Muualle työelämään	-	-	-
Opinnot	Aloittanut 2. asteen opinnot	-	-	-
	Jatkanut 2. asteen opintoja	-	-	-
	Muu opiskelu	-	-	-
Muut palvelut ja toimenpiteet	Ohjaus toisille etsiville	2	2	-
	Starttivalmennus	-	-	-
	Kansalaistoiminta ja vapaaehtoistyö	-	-	-
	Muut toimenpiteet	-	-	-
Henkilökohtainen syy	Perhevapaa	-	-	-
	Varusmiespalvelu	-	-	-
	Siviilipalvelu	-	-	-
	Sairasloma	-	-	-
	Eläke	-	-	-
	Muutto toiselle paikkakunnalle	1	1	-
Muu	Ei enää halua palvelua	3	-	3
	Ei enää tavoiteta - kadonnut	4	-	4
	On jo etsivän asiakas	-	-	-
	Muu syy	8	3	5
	Muu (sis. eri statuksen päätökset)	1	-	1
Ei tietoa	Ei tietoa	-	-	-
	Asiakkuuden päättäneitä (-28 v) nuoria yht.	19	10	9

9 NUORTEN TYÖPAJATOIMINTA

TALOUSTILANNE 2024

Toimintatuotot: 28 066,34€ eli 93,6%

Toimintakulut: 61 413,04€ eli 90,6%

Toimintakate: 33 346,70€ eli 88,2%

Toiminnalle saatu avustus / aluehallintovirasto 28 000€

Vuoden 2024 alussa nuorten pajalla päättyi viimeinen kuntouttavan työtoiminnan sopimus. Uusien ohjeistusten mukaan kuntouttavan työtoiminnan sopimuksia ei voitu enää tehdä nuorten pajoille, jotka saavat AVI:n rahoitusta toiminnan pyörittämiseen. Uudistus on heikentänyt nuorten ohjautumista nuorten pajalle. Nuorten työpajalla solmitaan nuorten kanssa työpajasopimus, joka ei oikeuta nuorta saamaan erillistä rahallista tukea (esim. matkakorvausta). Rahallisen tuen puuttuminen luo haastetta nuorten

sitoutumiseen pajan toimintaan. Nuorten työpajoille ohjautuvuuden haasteet ovat samanlaisia valtakunnallisella tasolla.

Vuoden 2024 aikana on kehitetty yhteistyösopimus nuorten työpajatoiminnan ja 2.asteen oppilaitoksien kanssa. Sopimus mahdollistaa, että työpajatoiminta voi toimia vaihtoehtoisena oppimisympäristönä opintoja suorittaneille nuorille. Nuorilla on tällöin mahdollisuus Kelan opintoetuuksiin, oppilashuollon- ja terveydenhuollon palveluihin ollessaan suorittamassa opintoja työpajalla. Nuorten työpajalla on mahdollistettu nuorten tutustuminen vanhustyöhön, se toteutetaan yhteistyössä Ruukin palvelukoti Pihlajan kanssa.

Vuoden 2024 aikana nuorten työpajalla oli asiakkuudessa 6 nuorta. Työpajalle ohjautui yhteistyötahoilta eniten yksilöohjaukseen. Työskentelyn tavoitteena oli asiakkaiden toimintakyvyn edistäminen, jotta opiskelukyvyt ja -valmiudet ja/tai työkyky kehittyisi. Pajan asiakkaat tarvitsivat ohjausta yleiseen elämänhallintaan sekä työ- ja opiskeluasioihin.

Nuorten työpajalla tutustuttiin nuorten kanssa kunnan matalan kynnyksen palveluihin, kuten kirjaston eri palveluihin sekä kunnan alueella sijaitseviin ulkoilumahdollisuuksiin. Pajan toiminnassa koettiin tärkeäksi mahdollistaa asiakkaille onnistumisen kokemuksia ja ohjata oppimaan elämän kannalta arvokkaita taitoja. Asiakkaiden kanssa rakennettiin luottamusta arkisten tekemisten lomassa, kuten lautapeliin pelaamisen, hyvän mielen tehtävien, kodin arkitöiden ja yhteiset keskusteluiden kautta. Pajalla nuorilla oli mahdollisuus oppia itsenäistymiseen ja työelämässä toimimiseen liittyviä asioita, jotka luovat hyvää pohjaa elämässä pärjäämiseen.

Nuorten työvalmentaja ja etsivän nuorisotyöntekijä järjestivät yhteistyössä nuorille monipuolista toimintaan, kuten retkiä, tapahtumia ja ryhmätoimintoja.

Työpajalla olleiden ikä ja sukupuoli	Kaikki	Joista naisia
Alle 17-vuotiaita	-	-
17-20-vuotiaita	2	1
21-24-vuotiaita	3	2
25-28-vuotiaita	1	
Nuoria (-28) yhteensä	6	3

Valmentautujien koulutustausta	Kaikki	Joista naisia
Edelleen peruskoulussa		
Peruskoulu keskeytynyt		
Peruskoulu suoritettu	1	
Lukion oppimäärä		
Ylioppilas	1	1
2. asteen ammatillinen tutkinto suoritettu	3	1
Ammattikorkeakoulututkinto suoritettu		
Yliopistotutkinto		
Nuoret yhteensä	(1 ei tietoa)	

Mitä kautta nuoret ovat ohjautuneet työpajalle	Kaikki	Joista naisia
--	--------	---------------

TE-toimisto		
Työllisyyden kuntakokeilu	3	1
Peruskoulu		
2. asteen oppilaitos		
Muu oppilaitos		
Sosiaali- ja terveystoimi	1	1
Mielenterveyspalvelut		
Etsivä nuorisotyö	1	1
Muu nuorisotoimi		
KELA		
Työeläkelaitos tai vakuutusyhtiö		
Kriminaalihuolto		
Armeija/Time out		
Siviilipalvelu		
Ohjaamo		
Suoraan työpajalle	1	
3. sektori		
Muu taho		
Nuoret yhteensä	6	3

Työpajajaksojen kokonaiskesto kuukausina	Nuoria
Alle 2kk	2
2- alle 3kk	
3- alle 6kk	2
6kk- alle vuosi	1
yli vuosi	1
Yhteensä	6

Sijoittuminen työpajajakson jälkeen	Nuoria
Edelleen työpajalla	2
Koulutukseen	1
Työelämään	avoimille
	tuettu
Muuhun ohjattuun toimenpiteeseen	työkokeilu
	muu
Muualle	

Työttömäksi	1	1
Muu syy	muutto toiselle paikkakunnalle	1
Ei tietoa		
Yhteensä		6

10 HANKKEET

Hankkeen perustiedot:

TOIMI-toimijuutta vahvistavat askeleet -hanke

Toteutusaika 01.10.2023-30.09.2026

ESR Toimintalinja 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite: 4.1. Polkuja töihin

Ryhmähanke: Koulutuskuntayhtymä Brahe (+Pyhäjoki), Raahen ja Siikajoen

Siikajoen hankebudjetti: 190 993 euroa.

Hankkeen tukiprosentti: 80%.

TOIMI -hankkeessa työskentelevät hankekoordinaattori Pirkko Paakkari (70% työajalla) ja työllisyyskoordinaattori/hanketyöntekijä Veera Karvonen (30% työajalla). Toimi -hanke toteutetaan ryhmähankeena, jonka toimenpiteet ulottuvat koko seutukuntaan. Hankkeen toteuttajia ovat Siikajoen kunta, Raahen kaupunki ja Koulutuskeskus Brahe. Koulutuskeskus Brahe toteuttaa hankkeen toimenpiteitä myös Pyhäjoen kunnassa. Hanke on ryhmähanke, mutta jokainen osatoteuttaja vastaa oman hankkeen hallinnosta ja tuen maksatuksen hakemisesta. Hankkeen ohjausryhmän toimintaa koordinoi Koulutuskuntayhtymä Brahe.

Hankkeen toimintapaketit:

TP 1. Opiskelu- ja työelämävalmiuksien tukeminen sekä osaamisen kehittämisen tukeminen

TP 2. Yksilöllisen ohjauksen tuki

TP 3. Verkostoyhteistyön kehittäminen ja asiakkaan ehjä palvelupolku

Hankkeen taloudellinen toteuma vuodelta 2024:

1000 euroa	Ta 2024 + muutos	Toteuma 2024	%
Toimintatuotot	50 934	41 370	81,2
Toimintamenot	54 353	53 111	97,7
TOIMINTAKATE	3419	11 471	343,4

Vuoden 2024 aikana hanke järjesti itsenäisesti 4 tapahtumaa ja sen lisäksi oli esittelemässä hankkeen palveluita kahdessa yhteisöllisessä tapahtumassa sekä oli verkostoitumassa ESR-hankkeiden toimijoille suunnatussa Pohjoista Voimaa tulevaisuuden työmarkkinat -verkostoitumistapahtumassa.

TAPAHTUMAT	OSALLISTUJAT/ KÄVIJÄT	KESTO/ h
Työllisyysverkoston kehittämispäivä	10	3
Kevätpörriäinen	n. 15	4
Risteys -rekrytointimessu	n. 20	3
Työllisyystalo Wirtaamon avajaiset	29	4
Työllisyysverkoston kehittämispäivä	10	3
YHTEENSÄ	84	17

Vuoden 2024 aikana hanke järjesti viisi koulutusta, joihin osallistui yhteensä 47 henkilöä. Koulutustunteja kertyi yhteensä 16. Koulutusten aiheet suunniteltiin hankkeen kohderyhmän koulutustarpeet huomioiden.

KOULUTUKSET	OSALLISTUJAT	KESTO/ h
Osaaminen näkyväksi	4	3
Työnhaunasiakirjat	5	3
Palveluja kotiin -passikoulutus	13	4
Kreivinsaari: Työhyvinvointi ja työelämätaidot	16	3
Kreivinsaari: Työhyvinvointi ja työkyky	9	3
YHTEENSÄ	47	16

Pop Up -palvelupiste oli vuoden 2024 aikana auki 17 kertaa ja kävijöitä oli yhteensä 91. Pop Up -palvelupisteen päivystäjiä oli 8 organisaatiosta ja päivystäjinä toimi hanketyöntekijöiden lisäksi 18 eri asiantuntijaa. Tavoitteena oli, että palvelupisteellä olisi aina päivystämässä vähintään kaksi asiantuntijaa ja lisäksi Toimi -hankkeen edustus. Raahen seudun kuntakokeilun asiantuntija oli aina toinen päivystävistä asiantuntijoista, jotta Pop Up -palvelupisteellä onnistui käydä hoitamassa myös työvoimaviranomaisen asioita, kuten työnhaun aloitus. Asiakkaat saivat palvelupisteellä monipuolisesti tukea ja neuvontaa, niin koulutukseen, työllistymiseen sekä arjessa pärjäämiseen liittyvissä asioissa.

POP UP -PALVELUPISTE Asiantuntijat	PVM	OSALLISTUJAT / KÄVIJÄT	KESTO/ h
Tiina Juusola, etsivä nuorisotyöntekijä Siikajoen kunta Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	14.2.	2	3
Birgitta Lahti sosiaaliohjaaja, Pohde Roope Savela, asiantuntija, kuntakokeilu	28.2.	2	3
Sirpa Kurikka, mt-sairaanhoitaja, Pohde Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	13.3.	1	3
Maria Junttila, sosiaaliohjaaja, Pohde ja Roope Savela, asiantuntija, kuntakokeilu	27.3.	10	3
Sirpa Kurikka, mt-sairaanhoitaja, Pohde Niina Lukinmaa, toiminnanohjaaja, Psyky ry Marika Iivonen, asiantuntija, kuntakokeilu	10.4.	7	3
Elli Elomaa, sosiaaliohjaaja TYM, Pohde Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	24.4.	7	3
Hannele Repola, diakoniatyöntekijä, Raahen seurakunta Tiina Juusola, etsivä nuorisotyöntekijä, Siikajoen kunta Minna Kangas, nuorten työvalmentaja, Siikajoen kunta Marika Iivonen, asiantuntija, kuntakokeilu	8.5.	5	3
Elina Jaakola, hanke- ja hyvinvointikoordinaattori Jacqueline Aguilera, vs. kotoutumisenkoordinaattori, Raahen kaupunki Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	22.5.	3	3
Heli Leskelä, uraohjaaja, Koulutuskeskus Brahe, Toimi -hanke Maria Junttila, sosiaaliohjaaja, Pohde Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	5.6.	9	3

Tiina Juusola, etsivä nuorisotyöntekijä, Siikajoen kunta Minna Kangas, nuorten työvalmentaja, Siikajoen kunta Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	14.8.	7	3
Elli Elomaa, sosiaaliohjaaja TYM, Pohde Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	28.8.	8	3
Heleena Piippo ja Anne Kujansuu, Siikajoen Solina osk Roope Savela, asiantuntija, kuntakokeilu	11.9.	8	3
Kirsi Autio, opinto-ohjaaja, Koulutuskeskus Brahe Marika livonen, asiantuntija, kuntakokeilu	25.9.	0	3
Roope Savela, asiantuntija, kuntakokeilu	9.10.	3	3
Hannele Repola, diakoniatyöntekijä, Raahen seurakunta Mervi Mottisenkangas, asiantuntija, kuntakokeilu	6.11.	5	3
Maria Junttila, sosiaaliohjaaja, Pohde Roope Savela, asiantuntija, kuntakokeilu	20.11.	13	3
Milja Uljas, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja/tiimivastaava Marika livonen, asiantuntija, kuntakokeilu	4.12.	1	3

Vuosi 2024	Aloitusslomakkeita	Lopetuslomakkeita
Hankkeen indikaattoriluvut	44	23

Hankkeen toimenpiteiden jälkeinen tilanne:	Henkilöä
Työttömänä työnhakijana	5
Opiskelemassa	4
Työssä	14
YHTEENSÄ	23

Asiakkaat kirjautuvat hankkeen asiakkaiksi, mikäli he ovat jossakin hankkeen toimenpiteessä ja heidän kanssaan työskennellään vähintään 5 päivää. Hankkeen indikaattoritiedoissa ei näy kaikki hankkeen palveluissa olleet asiakkaat. Esimerkiksi Pop Up -palvelupisteen asiakkaat ja koulutuksissa sekä tapahtumissa käyneet asiakkaat eivät automaattisesti kirjaudu hankkeen indikaattoritietoihin, mikäli asiakkuus on lyhyempi kuin 5 päivää. Hanke on tukenut asiakkaita myös lyhytaikaisesti ja tällöin heidän sijoittumistaan lyhytaikaisen palvelun jälkeen ei voida järjestelmällisesti seurata. Tämän vuoksi hankkeen kokonaisvaltaista vaikuttavuutta ei voida arvioida pelkästään ESR-indikaattoritietojen pohjalta.

Hanke oli vuoden aikana esillä useissa eri tiedostuskanavissa, joita olivat paikallislehdet Siikajokilaakso, Raahen Seutu ja Siikajoen kunnan kuntatiedote. Siikajoen Toimi -hankkeen Facebookissa oli vuoden aikana 60 julkaisua sekä hankeinfo yrittäjien uutiskirjeessä. Hankkeesta viestittiin aktiivisesti, sillä viestiminen tuo työntäjille uutta ymmärrystä täsmätyökykyisyydestä sekä rohkaisee asiakkaita hakeutumaan hankkeen palveluiden piiriin.

11 TULEVAISUUDEN VISIOT

TE24-uudistus on tuonut muutoksia kuntien rahoitusmalleihin kannustavan rahoitusmallin muodossa, joka tarkoittaa kunnan näkökulmasta sitä, että työmarkkinatuen osarahoitusvastuu alkaa jo sadan päivän työttömyyden jälkeen ja se laajenee kattamaan myös ansiosidonnaisen työttömyysturvan. Jatkossa erilaiset aktivointitoimenpiteet eivät poista työnhakijoita kunnan rahoitusvastuulta ja tästä syystä palveluiden tulisi olla aiempaa nopeatempoisempia ja vaikuttavampia. Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusosuudet tulee arvion mukaan kaksinkertaistumaan vuoden 2025 aikana. Jatkossa kunnan rahoitusvastuu poistuu vain silloin, kun työnhakija työllistyy. Kannustavan rahoitusmallin myötä on erityisen tärkeää löytää polut nopeaan työllistymiseen ja samalla myös löytää mahdollisuudet ohjata työkyvyttömät työnhakijat oikean etuuden ja palvelun piiriin.

Vahva ja välittävä Suomi – Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan (20.6.2023) on kirjattu kuntouttavan työtoiminnan ja päihdekuntoutuksen uudistaminen työllistymistä edistäväksi. Kuntouttavan työtoiminnan työhön suuntavat palvelut on aikomuksena palauttaa kuntien järjestämisvastuulle. Kuntouttavan työtoiminnan siirto on myös mainittu Valtionvarainministeriön sosiaali- ja terveydenhuollon korvaavista säästöistä laaditussa muistiossa, jossa mainitaan sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistävien palveluiden uudistamisesta kokonaisuutena siten, että kuntouttava työtoiminta ja sen resurssit siirretään kuntiin ja kehitetään palvelua vahvemmin työllistymistä edistäväksi. Sosiaalinen kuntoutus on tarkoitus säilyttää hyvinvointialueilla. Kyseisten säästöjen on arvioitu tuovan 12,5 miljoonan euron säästöt. Tämänhetkisten kirjausten mukaan kuntouttavan työtoiminnan siirtoa kunnille suunnitellaan tapahtuvaksi vuoteen 2027.

TE2024-uudistus on supistanut entisestään kuntien vaikutusmahdollisuuksia työttömyysetuuksien kuntaosuuksien vaikuttamiseen. Uudistus on myös supistanut työllisyyspalveluiden työkalupalettia, kun palkkatukityöhön ohjaaminen ei ole enää kunnan edun mukaista ja samoin muissakin palveluissa olevat henkilöt kerryttävät koko palvelussa olo ajan sakkomaksuja, olipa kyseessä omaehtoiset opiskelut tai kuntouttava työtoiminta. Palveluihin pitäisi siis ohjautua harkiten ja niiden tulisi olla nopeita ja vahvasti työhön suuntaavia.

Kuntouttavan työtoiminnan siirrosta takaisin kuntiin on monta eri näkökulmaa. Kunnan kannalta se voi olla hyvä mahdollisuus edistää työllistymistä, mikäli toteuttamiseen saadaan riittävä rahoitus ja kunnille annetaan mahdollisuus järjestää palvelut joustavasti, huomioiden paikalliset erityispiirteet. Kunnissa kuntouttavan työtoiminnan tulisi integroitua aitoihin työyhteisöihin, kuten kuntien yksiköihin ja mahdollisuuksien mukaan myös yrityksiin. Kuntoutusjaksojen tulisi olla lyhyitä ja niiden tulisi sisältää myös ryhmä- ja yksilövalmennusta. Kuntouttava työtoiminta on siis tervetullut kuntien vastuulle, mikäli rahoitus on riittävä, palvelun kohderyhmä oikea ja kunnille annetaan vapaus tehdä sitä haluamallaan tavalla.

Nykyisessä muodossa kuntouttavan työtoiminnan siirto kuntiin ei ole järkevää, sillä on kuntien edunmukaista, että siihen tulee vahvempi työllistymistä edistävä tarkoitus. Mikäli kuntouttava työtoiminta siirtyy kuntiin, tulisi palvelun kohderyhmä hieman muuttua ja palvelu olisi tällöin suunnattu enemmänkin niille, jotka tarvitsevat vain pientä töytäisyä kohti työllistymistä. On siis tärkeää, että asiakkailta säilyy jatkossakin mahdollisuus hyvinvointialueen tuottamaan pajatoimintaan esimerkiksi sosiaalisen kuntoutuksen sopimuksella, jossa voidaan ottaa ensimmäiset askeleet kuntoutumisen askeleet ja siellä on vahvemmin mukana sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Hyvin suunniteltuna hyvinvointialueen ja kunnan tuottamat palvelut voisivat toimia sujuvana jatkumona asiakkaan edistyessä kuntoutuksen polulla kohti työllistymistä.

Kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen kunnille olisi merkittävä muutos, jossa on niin vaaran paikat, mutta samalla myös hyvät mahdollisuudet päästä edistämään nopeita siirtymiä työhön ja saada asiakkaat kunnan omien työllisyyspalveluiden piiriin. Uusi palvelu selkeyttäisi myös kunnan omien työllisyyspalveluiden roolia ja antaisi uuden työkalun, jolla hyvin ja suunnitelmallisesti toteuttaen pystyttäisiin vaikuttamaan myös sakkomaksujen suuruuteen. Palveluun tulisi ohjautua työllisyysalueen virkailijoiden sopimuksella, jotta asiakkaiden ohjauksessa ei oltaisi sidoksissa sosiaaliohjaajien työaikaan.

Työllisyysalueen toiminta käynnistyi vuoden 2025 alussa. Alkuvuoden osalta on havaittavissa, että verkostotyö tulisi olla erittäin merkittävässä roolissa työllisyysalueen toiminnan muovautumisessa sujuvaksi. Kuntakokeilun aikana saatiin hyviä kokemuksia siitä, että lakisääteisten palveluiden rinnalle tarvitaan eilakisääteisiä palveluita, sillä lakisääteiset palvelut eivät useinkaan riitä yksistään edistämään asiakkaan työllistymistä. Työllisyysalueen asiantuntijoiden tulee saada myös taloustietoutta, jotta he ymmärtävät, miten ja mitkä heidän työssään tekemät päätökset vaikuttavat suoraan kuntien talouteen ja esimerkiksi työttömyysetuuksien kuntaosuuksiin. Toimintamallit ja käytännöt palveluun ohjaamisen osalta tulisi saada vakiinnutettua siten, että mikäli kunnissa tuotetaan omana tuotantona jotakin palvelua, kuten työhönvalmennusta tai erilaisia koulutuskokonaisuuksia, niin lähtökohtaisesti niitä tulisi hyödyntää ostopalveluiden sijaan. Kunnissa on monipuolisesti omaa toimintaa ja hanketyötä, joka pystyy mukautumaan ketterästi työllisyysalueen tarpeita vastaavaksi, niiden potentiaali on työllisyysalueella vielä tunnistamatta. Siikajoen kunnassa kokoontuu työllisyysverkosto kaksi kertaa vuodessa ja se on tärkeässä roolissa paikallisten toimintamallien luomisessa, mutta sen lisäksi tarvitaan monialaista ja yhteensovittavaa johtamista. Tarvitaan vuoropuhelun kautta syntyvää yhteistä ymmärrystä, jotta päästään yhteistyöstä aidosti yhdessä tekemiseen.